

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacacione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

264. An, & quando Resignans resignatione simplici pœnitere, & revocare
factam à serenunciationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

Sectio I. Caput IV.

132

bus, in quibus jus à resignante abdicatum non fuit per primam resignationem. Paris. referens se ad q. 14. n. 22 l. 1.

Quæstio 264. An, & quando resignans resignationem simplici, seu qua sit coram Ordinario, possit pœnitere & revocare factam à serenunciationem?

Respondeo, pœnitere nequit & revocare resignationem, illâ admisâ per Superiorum. Laym. in c. quod in dubiis, de renunc. n. 2. citans Garc. p. 11. c. 3. n. 227. Paris. l. 1. q. 12. n. 1. & 3. Jur. d. n. 15. citans Butri. in c. quidam. n. 7. & 9. de renunc. Bursat. conf. 393. n. 12. l. 4. Nav. in c. accepta. de renunc. opposit. 7. n. 26. Menoch. de arbit. casu 201. n. 47. & de recip. poss. remed. 1. n. 303. &c. quia per dictam dimissiōnem, & mox ab illa amittitur omne jus in beneficio, & res est perfecta, & ex tunc verè vacat beneficium. Paris. a. n. 4. citans C. Paris. conf. 76. n. 4. vol. 4. Rebuff. conf. 21. n. 11. &c. Quia & per puram & simplicem ac spontaneam resignationem beneficij à legitimo Superiori acceptatam non solum proprietas, sed & possessio amittitur. Pirh. ad tit. de renunc. n. 110. Lott. l. 3. q. 16. n. 46. ita etiam, ut si de facto incumbat possessioni, non faciat fructus suos, & si alienaria jura vel prædia beneficij alias alienabiliā, alienatio non teneat in præjudicium Successoris. Lott. ibid. n. 47. & 49. & ut Pirh. loc. cit. citans Gregor. Thol. in institut. rei benef. c. 31. n. 3. Par. l. 1. q. 6. n. 3. ut ad nudam detentionem, quam forte retinet, non sit restituendus, si ab ea dejiciatur, cum exceptio spontanea renunciationis impedit restitutio possessionis; quia frustra traditur ei possesso beneficij, ad quod constat eum jus nullum habere, & sic obstat notiorius defectus proprietatis. Juxta c. accepta. de restit. spoliat. & ibi Abb. n. 4. Quamvis contrarium teneat Barb. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 68. & 149.

2. Ecce contra quandum sive ex quo admissa non est resignation, pœnitere potest cum effectu; quia tamdiu res adhuc dicitur integra. Paris. loc. cit. n. 6. Card. de Luc. de benef. d. 65. n. 6. & d. 77. n. 5. quemadmodum donator, postquam proposuit donare, quin & postquam donavit, antequam tamen donatarius accepteret, pœnitere potest, & revocare donationem. Tiraq. de constitut. limit. 30. n. 8. Castren. conf. 195. l. 2. apud Par. n. 7. Hinc jam infertur, quod si proponat resigurare, & hoc redigat in scriptis, & constituat procuratorem, adhuc sit locus pœnitentia. Paris. cit. n. 7. Item si desuper scripta litera ad Superiorum; quin & ipsa resignatio jam eidem presentata, & supplicatum pro admissione, antequam tamen subsecuta admisso, possit pœnitere, & resignans resignationem revocare. Paris. à n. 10. citans Nav. in c. accepta. de restit. spoli. opposit. 7. n. 28. ac dicens esse communem. Vel etiam absque eo, quod revocationem intimarit Superiori, aut etiam absque eo, quod positivè revocarit, poterit continuare possessionem, & sine novo titulo administrare; quia talis præsentatio ressignationis facta Superiori non præjudicat, seu nocet resignanti, quamdiu admisâ non est resignation. Paris. à n. 12. citans Nav. ubi ante Bursat. conf. 393. n. 10. vol. 4. Neque his contrarium ex eo conficitur, quod postquam postulatio alicuius ad prælaturam præsentata est Superiori, postulantes eam revocare nequeant, juxta c. Bon. de postul. nam in eo est disparitas, quod postulantes post præsentationem postulatio-

nis iam factam functi iam sint officio ipsi à iure concessio, qua ratio non haber locum in refugatione praesentata. Laym. loco paulo post citando.

3. Hanc quoque pœnitentiam locum habere in refugiatione tacita assit Paris. loc. cit. n. 2. ex Rebuff. conf. 36. n. 12. Porro dum quis non ipso facto cessit in manibus Superioris, dicendo v. g. eodobenficio, supplicans, ut cessionem hanc admittere relitus & sed locum pettit licentiam resignandi, antequam hanc licentiam concedat Superior, revocari posse, tradit Laym. ad cit. c. quidam: posteaquam vero eam concessit, omnem pœnitentia locum sublatum est se, & posse tales cogi ad resignandum, tradit Paris. l. 3. q. 18. n. 48. citatis quam plurimis, dicitque communem juxta c. quidam. de renunc. & Doctores ibidemac rationem addit n. 49. juxta glo. c. 7. c. 7. compellendus; ne scilicet illudatur Superiori, dum pœnitentia locus relinquatur; procedet & quidam ipsum ait n. 59. non in beneficis simplicibus tantum, sed & in dignitatibus, etiam Episcopali, & multo quidem magis; & quod, eti causis cit. c. quidam sit de beneficio simplici, milititer tamen eadem ratio illusionis & dedecentis variationis, præter quam quod cit. c. quidam, loquatur generaliter; citat pro hoc Holt. Card. Butr. in cit. c. ac dicit communem & receptam. Item n. 62. ait procedere, sive licentia sit petita à Papa, sive ab aliis inferioribus; cum etiam in his militet ratio illusionis, & variationis: citat pro hoc eosdem immediatè ante citatos AA. Item n. 63. ait, procedere, sive licentia haec obtenta per se, sive per alium, de mandato tamen & ad instantiam beneficiari. Item n. 64. procedere, sive post obtentam licentiam jus fuerit qualis in tertio, sive non; cum funderetur haec dispositio non in eo, quod jus fuerit qualis in tertio; sed in illusione & variatione. Eadem teneat hucusque dicta ex Parisio tradit Pirh. ad tit. de renunc. n. 12, ubi etiam hanc dat disparitatem: quod, quem pœnitit se cessisse bonis suis, possit le defendo conquepi, ne bona veiant; juxta l. quem pœnitit, ff. de cessione bonorum, nimirum quod Superiori, utpote coram quo necessariò facienda est renuncatio beneficij, illudatur adhuc, si post obtentam licentiam resiliere possit resignans; cessio vero bonorum non necessariò facienda coram Superiori, sed fieri possit extra iudicium; rurum quia resignatio fieri solet libere, cessio vero bonorum ut plurimum non nisi necessitate cogente. Ac denique qui cedit bonis, est eorum Dominus; beneficiatus autem non tam Dominus, quam procurator est beneficii, quod spectat ad Ecclesiastis; id est que portis cedenti bonis concedet pœnitentia; cum de maiore ejus præjudicio agatur, ut Abb. in cit. c. quidam n. 1. Verumtamen rectius distinguit Laym. loc. cit. n. 4. & ex eo Pirh. loc. cit. n. 113. Numirum procedere doctrinam hanc Parisius alias communem, dum absolute concessa est venia. Quod si vero Superior non ab solute concessit hanc licentiam, sed solum alicui commissione dedit recipiendi renunciationem, attendenda esse verba commissionis, & qualitatem conditio- nis, quæ interdum apponi solet; & si v. g. dicat: accipe renunciationem litteris, ouerat illius consentia, quod justam renunciandi causam habere sibi videatur: posse Titium recedere. Si vero dicat: accipe renunciationem litteris, si ita expedire vobis videatur: esse tunc in arbitrio prudentis commissarii, utrum revocatio ressignationis admittenda sit, nec auctoritate idem Laym. ibidem. & Pirh. loc. cit. De cetero Lott. l. 3. q. 16. n. 34. ait; quod licet admisus ad reliquandum,

non

non possit ponitare, iuxta t. quidem de renunc. hoc tamen procedere de rigore juris, qui non servatur ex stylo, quod minus nova supplicatio porrigi possit pro diversa resignatione sciat pro hoc Put. decif. 40. l. 2. & decif. 15. sub tuto de renunc. Addit quoque Pirk. loc. cit. quod secundum stylum Curia Romana ante expressum consensum renunciandi in Camera vel Camera Apostolica praestitum ab ipsorum renunciante, si est absens sit, semper licet ponitare, & recedere a renunciatione etiam post petiram & obtentam licentiam renunciandi a Superiori; hoc tamen solum locum habere in renunciatione beneficiorum in favorem facta coram Papa; non autem Episcopatum & aliorum beneficiorum cooperatorium. si enim Episcopus petierit & obseruerit a Papalicienam renunciandi, posse eum etiam hodie cogi ad resignandum conformiter dispositioni juris communis, nimirum cit. c. quidam. Idem tradit Paris. l. 3. q. 18. n. 67. 70. & 75. ubi is: quod hic stylus, secundum quem resignans potest ponitare ante consensum praestitum in cancellaria vel camera, non reperitur observatus in renunciatione Episcopatum; idque ne ipso Papa iludetur.

Quæstio 265. An, & qualiter in resignatione conditionata, & facta in favorem sit locus penitentiae?

Respondeo primò: in hac resignatione est locus penitentiae cum effectu (ita ut vel beneficium retinere vel resignari possit alteri tertio, & in ejus favorem novam supplicationem porrigitur, & super ea consensum in Camera præstare, qua secunda supplicatio attenditur, & est revocatoria prioris, ut exp̄s̄ Paris. l. 1. q. 12. n. 5. Chok. post citand. n. 27.) etiam post porrectam (sive per ipsum resignantem presentem in Curia, sive per ejus procuratorem ad hoc specialiter constitutum; ut Lott. l. 3. q. 16. n. 17.) Papa supplicam, & ab eo admissam, signata amque manu ipsius Papa per verbum fiat usque punitur, seu datatam parvam datam. Quin & post registratam, & ut Lott. loc. cit. n. 18. etiam si a tergo supplicationis notata, ita continevit, legeretur præstatio consensus; de quo tamen vide dicenda ex eodem ad finem quæstionis Chok. ad reg. cancell. 45. n. 23. & seq. Paris. l. 1. q. 12. n. 16. junctio n. 26. 27. 28. 41. & 49. Lott. loc. cit. n. 18. citantes Bursat. conf. 393. vol. 4. Etsi enim admissio & dicta signatura perficiat gratiam, ut Put. decif. 9. 4. l. 1. & ut paucim Doctores apud Paris. n. 28. quod sola signatura admissionis privet resignantem beneficio; id ipsum tamen habet hanc tacitam conditionem, quatenus suppl. cantes in eadem spontanea voluntate persistant, ut Abb. in c. super eo. de conditionis apposit. n. 8. & in fine; & sic nec dum resignatione dicitur in rotum perfecta, Paris. cit. q. 12. à n. 17. Et licet ex parva data annotatione post porrectam supplicam videatur consensus (intellige Pontificis) datus dare valorem gratiae, Paris. n. 32. quin & ut Abb. in c. nosf. de elect. Selv. p. 2. q. 15. n. 4. Rebufl. de pacif. poff. n. 25. apud eundem Paris. n. 34. ex sola Papa pronuntiatione, quis fiat Præstatutus, adhuc tamen post parvam datum (qua describitur à Notariis, & ut plurimum remanet apud impetrantes, nempe resignantes, vel illorum procuratores, quibus licet sic datatam supplicam lacerare, vel apud se retinere, Paris. n. 35. ex Bursat. cit. cons. 393. n. 7. & 14.) postquam crux enarrata omnia censetur hac res adhuc esse integra in ordine ad di-

stam poenitentiam. Paris. n. 20. & 35. Lott. loc. cit. n. 18. & licet ex supplicatione praesentia resignantis in Curia vel mandati ab eo specialiter dati evitari non possit consensus (intellige pavi seu causalis & primi) præsumptio; hæc ramen præsumptio (quin & ille ipse consensus praestitus parva data) non impedit, quod minus res sit adhuc integra. Lott. cit. n. 18. Siquidem parva illa data non adjicitur per Papam, aut per ejus Datarium, ut in ea perfecta videri possit signatura, sed per Praefectum parvæ data, ut proprieter reputetur actus imperfectus; unde & saepe post eam dimittitur in manibus ipsius resignantis. Lott. n. 19. citans Bursat. ubi supra, & Rotam apud Paleott. decif. 45. 8. n. 5. l. 3. p. 30. divers. Et certè illud, quod dicitur, solo verbo perfici gratiam, hodie non procedit; quia gratia dicitur informis literis non expeditis iuxta constit. Julii tertii. de 27. Maij 1553. Paris. n. 38. Sed neque respectu præjudicij resignatarii res post hac omnia minus est integra; cum in resignatario potius considerati possit spes quadam acquirendi, quam juris acquisitionis; cum actus validitas non pendeat a sola voluntate resignantis, etiamsi in ea persistat, usque quo per Papam approbetur (qua approbatio tunc plene secura censetur post praestitum in Cancella- ria consensum, de quo paulo post) Lott. n. 20. & sic dicta spes non impedit variatioem. Lott. n. 22. nisi forte simul a dispositione juris quæatur certa spes; quod etsi contingat in casu l. in diem, ff. de aqua pluvia arcenda; in aliis tamen dispositis talis illam conditionem habet; si is, a quo origi- nat motus, perseveret in eadem voluntate usque ad finem, argumento l. 3. ff. de ferris exportandis. Lott. n. 23. & 24.

2. Verum signanter observandum, quod tradit Lott. n. 35. quod si consensus praestitus implicitè ex porrectione supplicationis facta per procuratorem habentem ad hoc speciale mandatum (potest enim consensus etiam induci per solam supplicationis porrectiōnē per ipsum principalem vel procuratorem ejus; quod ramen intelligendum de consensu, quo valor gratiae perficitur, non autem de consensu, quo facit regula 45. Cancell. disponenti, non expediti literas, nisi resignans per se vel suum procuratorem hujusmodi expeditioni in Cancella- ria consenserit. Chok. ad reg. illam. n. 33.) dum resignatione facta in favorem, si fuerit acceptata per resignatarium, & ea implicita, acceptatio admissa per Papam, veluti cum resignatarius exposita serie facti resignasset alteri (posse enim resignatarium jus, quod habet ex supplicatione signata & registrata cedere, & admitti hujusmodi cessionem etiam in favorem, ex Mandato. in pr. signat. gratia. it. resignations. colum. 3. vers. beneficii obtenti, & Paris. l. 2. q. 24. qui etiam ait, de stylo Curia hanc vocari propriæ cessionem, ad distinctionem resignacionis alterius tradit Chok. l. c. n. 37. & 38. & addit ex eodem Paris. quoniam hodie non de facilii hujusmodi cesso facta ante expeditionem literarum admittatur, nisi cum magna intercessione; testari tamen Parisium, se vidisse id concedi) hoc calu res delueret esse integra, compellique posset is, qui supplicationem porrexit ad praestandum consensum explicitum.

3. Item attendendum ad illud, quod habet Lott. cit. q. 16. à n. 30. si facta resignatione in favorem, etiæ ante literas expeditas & publicatas, adeptamque per resignatarium possessionem resignans licet incumbat possessioni (ut dixerat idem Lott.